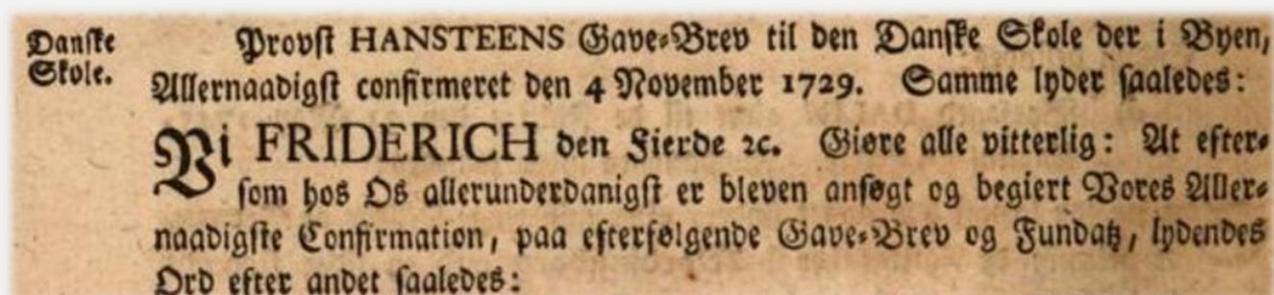


Afskrift af:
Gavebrev til "Danske Skole" i
Vordingborg i 1729
givet af arvingerne efter Provst
Jacob Bartholomei Hansteen.

Afskriften er suppleret med et tillæg på side 7 med en forklaring på relationen til
"Kongl. Majests. Urtegaardsmand og Rentemester i Colding, JOCHUM SALTOU."



Danske Skole. Provst HANSTEENS Gave-Brev til den Danske Skole der i Byen, Allernaadigst confirmeret den 4 November 1729. Samme lyder saaledes:
Vi FRIDERICH den Sierde 2c. Gjøre alle vitterlig: At efter som hos Os allerunderdanigst er bleven ansøgt og begiært Borens Allernaadigste Confirmation, paa efterfølgende Gave-Brev og Fundat, lydendes Ord efter andet saaledes:

Udarbejdet af Slægtsforsker John Søndergaard Nielsen, 4780 Stege

E-mail: slaegt@jonima.dk

Januar 2021

Kilde:

"Samlinger af publique og private stiftelser, foundationer og gavebreve, som forefindes udi Danmark og Norge, udgivne efter kongelig allernaadigste tilladelse, hvorved ere tilføiede Endeel historiske efterretninger, og genealogier, om givernes liv, levnet og familie, med mere stiftelserne og stifterne vedkommende."

Trykt udgave, 648 sider.

Side 497

III Baarse-Herred

Danske Skole

Provst **HANSTEENS** Gave-Brev til den Danske Skole der i Byen,
Allernaadigst confirmeret den 4 November 1729. Samme lyder saaledes:

Vi **FRIDERICH** den Fierde .. Gjøre alle vitterlig: At efter-
som hos Os allerunderdanigst er bleven ansøgt og begiert Vores Aller-
Naadigste Confirmation, paa etfølgende Gave-Brev og Fundasz, lydendes
Ord efter andet saaledes:

I den Hellig Tre-Eenigheds Navn!

Kiendes vi underskrevne, afgangne Mag. **JACOB BATHOLO-**

MEI HANSTEEN, fordem Sogne-Præst for Wordingborg

og Castrup Meenigheder, og Provst udi Baarse-Herred, hans efterladte
Børn og sande Arvinger: At vi efter velbemeldte vore gode Sal. Fader saa-
vel som hans Salige Hustrue, den Hæderbaarne og Dydædle Matrone,

ELSE CATHRINE CLAUS Datter **FREES**, vores gode

Moder, deres sidste Vilje og Gudelige Forsæt, skiøder og afhænder fra os
og vores Arvinger, til den ved bemeldte vores Sal. Forældres Christelig Om-
sorg, Hans Kongl. Majestets Høypriselige Gavmildhed og adskillige Guds
Børns, saavel som deres Bekostning her i Wordingborg Bye opbygte
Danske Skole-huus, beliggende næst Vesten op til Stadens Raad-Huus
paa den eene, og næst Østen op til **MORTEN OLSENS CHORES** Huus og Eyen-
dom paa den anden Side, Sex Tønder Land Sæde-Jord i Kullekiærs-
Mark, hvoraf aarlig kand faaes i Udgift i det ringeste 300 Rdlrs. Rente,
som er 15 Rdlr. Samme Jorder ere følgende:

Først, Fire Tønder Land, Dugsvendsholm kaldet, strekkende sig
mod Østen til Ottesholm eng, og til Vesten mod Birkemoese med Eng

ved Vestre Ende, og noget Eng ved Syndre Side, som ere udregnede til Fire Tønder Lands Udsæd, hver Tønne beregnet fra gammel Tiid til Sex Skiepper gammel Maal, men er nu anslagen til 6 Skpr. og 2 Fierdingkar

[side 498 udklippet af kilden uden betydning for tekstens sammenhæng]

[side 499]

Hartkorn. Samme Jorder, Dugsvendsholm kaldede, haver vore gode Fader tilforhandlet sig af Kongl. Majests. Urtegaardsmand og Rentemester i Colding, JOCHUM SALTOU¹, efter Skiødets Formelding, dateret Wordingborg, den 7 Sept. 1725, og læst paa Wordingborg Nye-Ting den 10 Sept. Samme Aar.

Dernæst To Tønder Land paa trende Steder, i bemeldte Kullekiers-Mark beliggende; Nemlig:

1) Et Stykke, næst Vesten op til Ridefoged HANS CLAUSEN KIRCHMANS Jord, den JENS LAURSEN paa Masned før haver været tilhørende, høfder med den Nordre Ende paa Kirke-Holmen.

2) Et Stykke, mod Veyen til Nyegaards gamle Mølle-Sted med den Syndre, og til Giengels-Mose med den Nordre Ende, imellem Kirkens og bemeldte Ridefoged KIRCHMANNS Jord.

3) Et stykke, næst Vesten op til afgangne HANS KIEMBS Jord paa den eene, og næst Østen op til Ridefoged KIRCHMANNS Jord paa den anden Side, høfder paa den gamle Mølle-Vey udi Sønder, og mod Kirkens Jord med een dertil liggende Eng-Huule udi Nord.

Disse To Tønder Land haver velbemeldte vore gode Sal. Fader kjøbt af JÖRGEN HANSEN FIIL, forðum Borger og Kirkeværger her i Wording-

¹ På side 7 er der forklaring på Jochum Saltou's relation til dette gavebrev.

borg, (foruden Tre Tønder Land, som vore gode Sal. Fader forhen til den Latiske Skole her i Byen haver testamenteret og givet, efter Skiødet og Gave-Brevets Formelding af den 20 April 1722) hvorpaa JÖRGEN HANSEN FIIL har udgivet sit Skiøde, dateret Kiøbenhavn, den 27 Martii 1705, læst og protocolleret paa Wordingborg Byeting den 25 May 1705.

Naar nu oven bemeldte 6 Tønder Land Sæde-Jord, hver Tønde til 6 Skpr. Land gammel Maal beregnet, anslaaes for 2 Mk. 8 Skill. hver Skieppe Land aarlig Udgift, udkommer aarlig Femten Rixdaler, som melt er. Og paa den Maade udtage vi fra disse 6 Tønder Land Sæde-Jord ald den Engbond som derved findes, ligesom vor gode Sal. Fader har reserveret for sig og sine Arvinger den Engbond, som findes ved de Tønder Land, han til den Latinske Skole givet haver; Hvilket Engbond saavel den som

[side 500]

findes ved den Latinske Skoles Jord, som den der findes ved den Jord vi hermed give og skiøde til den Danske Skole, vi have tillagt og givet vores Svoger, Hr. PEDER PALLUDAN i Wordingborg, til Arv og Eje, for sin Umage han haver havt med at extrahere og bringe i Rigtighed hvis Værgemaale, efter Baarse-Herreds Geistlige Skifte-Protocolls Formelding, i vor gode Sal. Faders Tiid ere faldne, og enten ere Afkald for eller endnu staaer ubetalte.

Af de Femten Rixdaler, som aarlig kand faaes af ovenmelte Sex Tønder Land Sæde-Jord, ville vi at Skoleholderen, som nu er eller her- efter kommendes vorder, aarlig skal nyde 6 Rixddaler; Hvor imod han skal være forpligtet, uden nogen anden Betaling, at undervise 6 fattige Børn, tre Dreng og tre Piger, udi deres Catechismi-Læsning og Forstand, hvilke fattige Børn hver tredje Aar med andre skal omvexles, at han altid haver 6 fattige Børn, som han for ovenmelte Aar skal læse for og ey

videre af dennem begiere eller tage.

De øvrige Ni Rixdaler anvendes aarlig til Skole-Huusets nødvendige Vedligeholdelse; Og i Fald Huuset ey saa meget aarlig til Reparation skulle behøve, da oplegges Overskudet, og derfor hvert Aar ved MARTINI² Tider Giøres rigtig Regnskab i en Bog, som vi dertil vil lade indrette for Wordingborg Byes Sogne-Præst og Wordingborg Byes Byefoged, nu værende eller kommende, af den som Sogne-Præsten og Byefogeden beskikker til at oppebærge Afgiften af den eller de som haver Jorden i Brug, som og Sogne-Præsten og Byefogden, nu værende eller kommende, skal have Magt til at bortfæste eller bortleye ovenbemeldte Danske Skoles 6 Tønder Land Sæde-Jord, Engbonden undtagen, naar den Tiid er omme, udi hvilken vor Gode Sal. Fader har leyet den bort til dem som nu bruger den.

Hvorpaa vi agter allerunderdanigst at søge Hans Kongl. Majestets Allernaadigste Confirmation, at vor gode Sal. Forældres Gave til saa Gudeligg Brug kand blive uryggelig ved Magt, saa længe Verden staaer.

Vi have da ingen meere Lod, Deel eller Rettighed, herefter i eller til Ovennævnte Sex Tønder Land Sæde-Jord i Kullekiers-Mark, men hermed fuldkommelig og aldeeles giver, skiøder og afhænder den fra os og vore

[side 501]

Arvinger, til det nye opbygte Danske Skole-Huus i Wordingborg, paa den Maade som melt er. Og have vi dette vort Gave-Brev og Skiøde med vore egne Hænder underskrevet, og vores sædvanlige Zignetter hostrykt, bedende ydmygst at det Ord til andet i Baarse Herreds Skriftlige Justiz-Protocoll maatte vorde indført, naar vi det paa Wordingborg Byetingh haver ladet læse og protocollere. Aßum³, Skifte-Rættten i Wordingborg,

² Martins Dag (Mortensdag) den 11. november, hvor købstæderne i ældre tid skulle betale skat til kongen.

³ Tilstedeværende

den 30 May Anno 1729. Efter vores gode Sal. Fader, JACOB BAR-
THOLOMEI HANSTEEN.

HENRICH HANSTEEN. JOHAN HANSTTEN. M. HANSTEEN, Paa ANNE KIR-
STINE HANSTEEN, Sal. HR. FUNCHES, vegne, som hendes Laug-
Værge, og som mine Børns Fødde-Værge efter Loven, PEDER
HANSEN PALLUDAN, J.G. MEINK. Paa min Hustrue, MARIE ELI-
SABETH JACOBS DATTER HANSTEENS vegne, HANS KLINGBERG, M. M.
FOLSACH JUNIOR. Paa min Hustrues, ENGEL MARIE HANSTEENS
vegne, HANS HENRICH FICH.

Da ville Vi foreskrevne Gave-Brev og Fundatz udi alle dens Ord,
Clausuler og Puncter, eftersom det her oven indført findes, Allernaadigst
have confirmeret og stadfæstet, saa og hermed confirmere og stadfæste; For-
bydendes alle og enhver her imod, eftersom forskrevet staaer, at hindre eller
udi nogen Maade Forfang at gjøre, under Vor Hyllest og Naade. Givet
paa Vort Slott Kiøbenhavn, den 4 Nov. 1729.

--- oOo ---

Tillæg vedr. JOCHUM SALTOU

Forklaring på hvorfor "*Kongl. Majests. Urtegaardsmand og Rentemester i Colding, JOCHUM SALTOU*" optræder i et gavebrev til Danske Skole i Vordingborg?

Jochum Saltou (også nævnt som Soltau) (ca. 1660 – 1744). Han var i mange år slotsgartnermester mm. på Koldinghus.

Den 10. december 1691 blev han i Skt. Nicolai Kirke i Kolding viet til **Anne Dorthe Jensdatter Kjærulf** fra Vordingborg. Hun blev født ca. 1666 i Vordingborg som eneste barn af **Jens Christensen Kjærulf** og hans første kone **Else Claudatter**. Anne Dorthe døde 1722 i Kolding og blev begravet i Sct. Nicolai Kirke, Sct. Nicolai Sogn i Kolding.

I arven efter Anne Dorthes far, Jens Christensen Kjærulf (ca. 1630 – 15. november 1685) var der en del penge, ejendom samt jorde hidrørende fra Vordingborg. I forbindelse med hendes ægteskab i 1691 med Jochum Saltou i Kolding, indgik hendes arv nu i hans råderet. Og de 4 tønder land, der er nævnt i gavebrevet, og som Provst **Jacob Bartholomei Hansteen** havde forhandlet sig til hos Jochum Saltou, stammer således fra den arv, der omkring 34 år tidligere var fulgt med Anne Dorthe Jensdatter Kjærulf til Kolding.

Jens Christensen Kjærulf blev gift anden gang ca. 1667 med **Margrethe Nielsdatter**, datter af Niels Frandsen og Anne Olufsdatter Svane. I dette ægteskab var tre børn:

1. Christian Jensen Kjærulf 1668-1731
2. Anne Margrethe Jensdatter Kjærulf ca. 1670 – 1732
3. Niels Jensen Kjærulf 1672 - ?

Efter Margrethe Nielsdatters død i 1673 blev Jens Christensen Kjærulf gift 3. gang. Bruden var **Margrethe Frandsdatter Hammer**, datter af Frands Hammer og Sidsel Bertramsdatter. Margrethe havde da været gift med Hans Olufsen Svane (1629-1673), og i dette ægteskab fået tre børn: Sidzel, Oluf og Dorte. Sidstnævnte er født ca. 1669 og flytter med sin mor ind hos Jens Christensen Kjærulf.

Jens Christensen Kjærulf var skifteskriver og tolder i Vordingborg. Han var formentlig også i en periode borgmester i byen.